

Η Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης (RIS3) στο πλαίσιο του εθνικού στρατηγικού σχεδιασμού για την Ε&Τ&Κ:

**Βασικές αρχές που εφαρμόζουμε στον
τομέα του ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ**

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΚΑΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ ΓΓΕΤ

17 Φεβρουαρίου 2014

(Λ. ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ,

ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΜΗΜΑΤΟΣ Α΄ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ)

Οι βασικές αρχές που διέπουν τη διαμόρφωση Στρατηγικών Εξυπνης Εξειδίκευσης βρίσκουν εξαιρετική εφαρμογή στην περίπτωση του Τουρισμού

Η Έξυπνη Εξειδίκευση αποτελεί μια προσέγγιση με έντονη χωρική διάσταση (place-based approach) με την έννοια ότι βασίζεται σε πόρους και «κεφάλαια» που βρίσκονται συγκεντρωμένα σε συγκεκριμένες περιοχές (χώρες ή περιφέρειες). Λαμβάνει υπόψη τις ιδιαίτερες κοινωνικό-οικονομικές προκλήσεις της κάθε περιοχής για να αναζητήσει μοναδικές ευκαιρίες ανάπτυξης μέσω της E&T&K

- Ο **ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ** είναι τομέας της οικονομίας στενά συνυφασμένος με το **ΧΩΡΟ** και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά μιας περιοχής: οι τοπικοί πόροι (είτε φυσικοί είτε πολιτισμικοί) είναι ουσιώδεις στη διαφοροποίηση των χωρών/περιφερειών μεταξύ τους, σε ότι αφορά στις τουριστικές υπηρεσίες και τα προϊόντα που παράγουν.
- Η συμμετοχή των τοπικών κοινωνιών στις διαδικασίες ανάπτυξης του Τουρισμού εξασφαλίζει την κοινωνική συνοχή αλλά και την σωστή υλοποίηση του σχεδιασμού.
- Ο Τουρισμός αποτελεί ολοένα και περισσότερο μια δραστηριότητα που βασίζεται στη γνώση και την καινοτομία.

Σχεδιασμός σε δύο επίπεδα:

Εθνικό και Περιφερειακό

- Αποτελεί ευκαιρία για μια καλύτερη συνεργασία και ανταλλαγή εμπειριών μεταξύ Κέντρου και Περιφέρειας με απώτερο στόχο τον προσδιορισμό **των δράσεων που λειτουργούν καλύτερα στο κάθε επίπεδο.**
- Απαιτείται ένας μόνιμος συντονιστικός μηχανισμός μεταξύ των δύο επιπέδων, τόσο στη φάση του σχεδιασμού όσο και της υλοποίησης της στρατηγικής RIS3

Δίκτυο Συντονισμού Στρατηγικών Έξυπνης Εξειδίκευσης
(ΕΥΣΣΑΑΠ-ΓΓΕΤ-ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ)

Εθνικό και Περιφερειακό επίπεδο:
διακριτοί και αλληλοσυμπληρωνόμενοι ρόλοι

RIS3 σε εθνικό επίπεδο (ΓΓΕΤ)

RIS3
σε επίπεδο
Περιφέρειας 1

Προώθηση
μοντέλου τουρισμού
προσαρμοσμένου
στα ιδιαίτερα
χαρακτηριστικά της
Π1

RIS3
σε επίπεδο
Περιφέρειας 2

Προώθηση
μοντέλου τουρισμού
προσαρμοσμένου
στα ιδιαίτερα
χαρακτηριστικά της
Π2

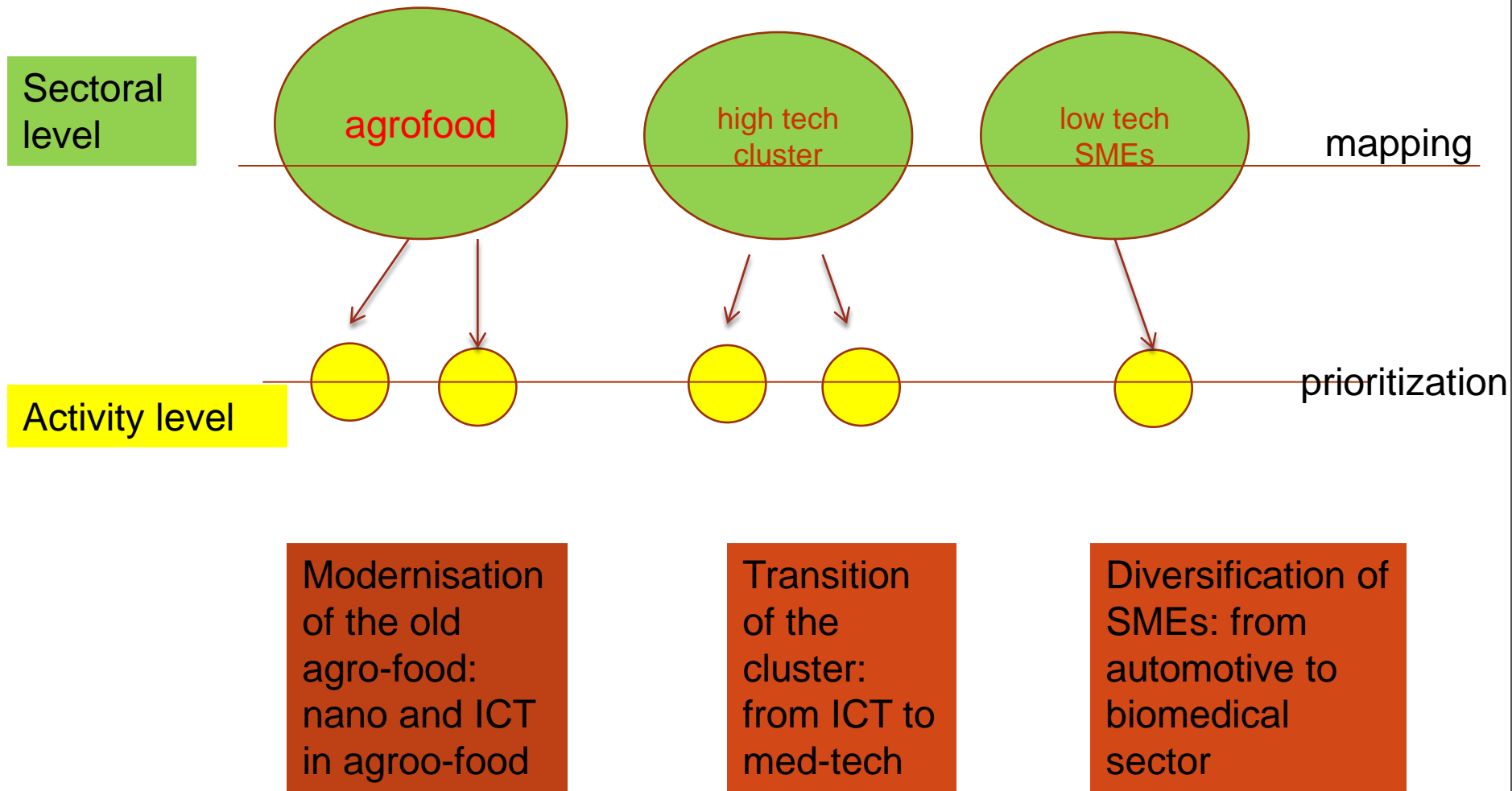
RIS3
σε επίπεδο
Περιφέρειας 3

- Εστιάζει σε τομείς στους οποίους η χώρα έχει συγκριτικό πλεονέκτημα
- Λαμβάνει υπόψη τις περιφερειακές RIS3 και εξασφαλίζει τη μεταξ τους συνάφεια
- Συμπληρώνει ερευνητικά/τεχνολογικά κενά
- Προωθεί συνέργειες με άλλες τομεακές πολιτικές
- Προωθεί συνέργειες με την Ευρωπαϊκή πολιτική ΕΤΑΚ (HORIZON 2020)
- Διαμορφώνει τη στρατηγική για τις μεγάλες
  - Ερευνητικές Υποδομές
  - Ενισχύει Βασική έρευνα- εκπαίδευση
    - ερευνητών

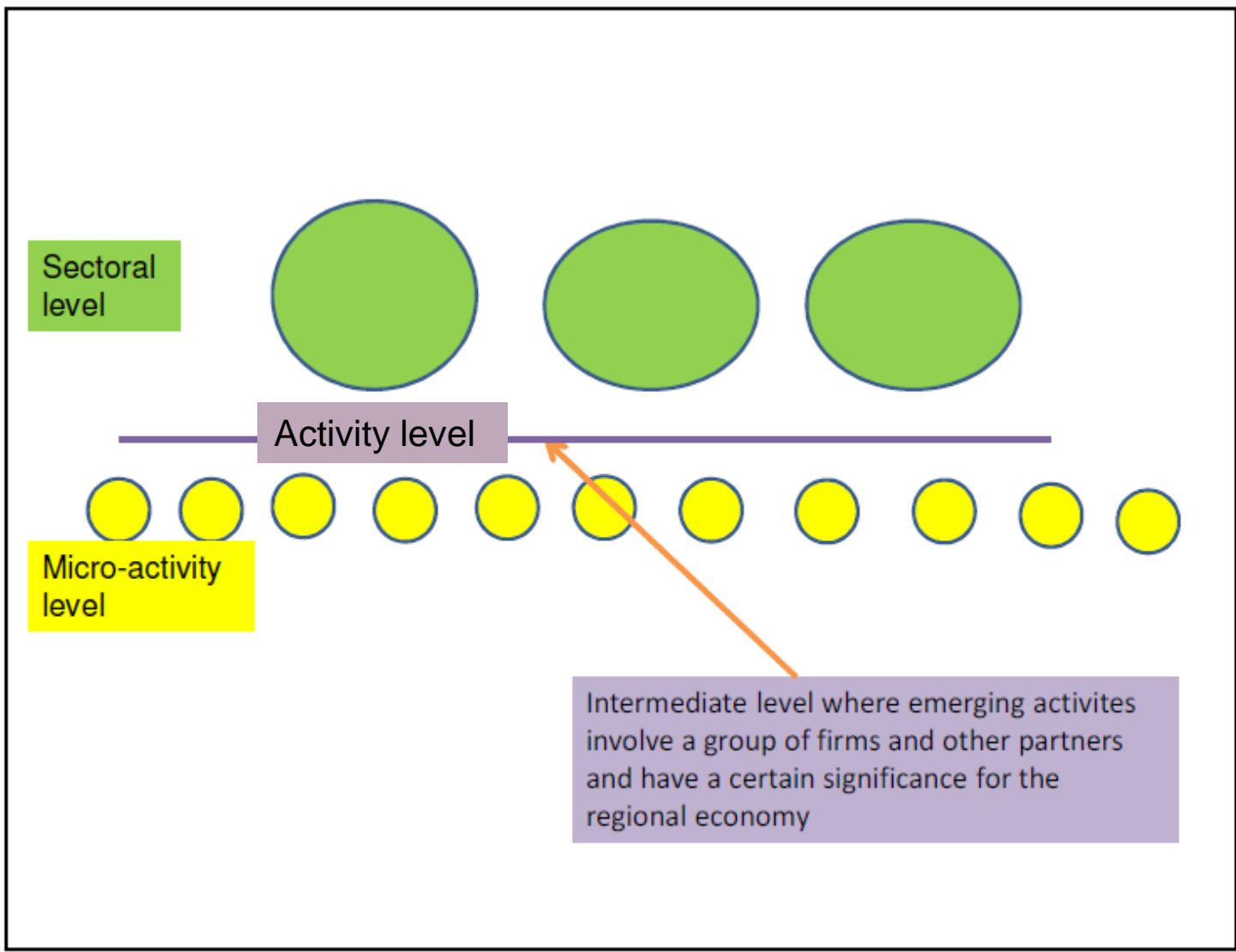
Εντοπισμός νέων δραστηριοτήτων μέσα σε έναν τομέα (π.χ. Τουρισμός)

- Σε ό,τι αφορά στην E&T, μέχρι σήμερα είχαμε αποκτήσει εμπειρία κυρίως στο να διαμορφώνουμε «οριζόντια» μέτρα και πολιτικές
- Η RIS3 δίνει έμφαση σε πιο «κάθετες» πολιτικές ανιχνεύοντας μέσα σε κάθε τομέα της οικονομίας συγκεκριμένες δραστηριότητες που:
  - μπορούν μέσω τεχνολογικής αναβάθμισης να δημιουργήσουν διαρθρωτικές αλλαγές στον τομέα (εκσυγχρονισμό, διαφοροποίηση, μετάβαση από έναν τομέα σε άλλον)
  - απαιτούν κατάλληλες πολιτικές για να αναδειχθούν, να ενισχυθούν και να οδηγήσουν σε έξυπνη εξειδίκευση της οικονομίας

Η προτεραιοποίηση γίνεται σε επίπεδο δραστηριοτήτων (όχι τομέων ή κλάδων)

Μας απασχολεί το επίπεδο στο οποίο γίνεται η προτεραιοποίηση

Δίνουμε έμφαση στην διαδικασία «Entrepreneurial discovery»

Entrepreneurial...

- ➔ Η προτεραιοποίηση δεν αποτελεί πια το αντικείμενο ενός παντογνώστη τεχνοκράτη που σχεδιάζει στρατηγικές ,
αλλά απαιτεί μια **διαδραστική διαδικασία με τις επιχειρήσεις** (επιχειρήσεις υπό την ευρεία έννοια: μας ενδιαφέρει η συνδυασμένη γνώση της αγοράς, της επιστήμης και τεχνολογίας)
που ανακαλύπτουν νέες δραστηριότητες.

discovery...

- ➔ Δεν μιλάμε για μια απλή καινοτομία,
αλλά για μια **προσπάθεια ανακάλυψης** του τί θα μπορούσε να κάνει ένας τομέας/ κλάδος της οικονομίας (ή ένα υποσύστημά του) σε ό,τι αφορά στην έρευνα και στην καινοτομία, προκειμένου να βελτιώσει την κατάστασή του.

- **Σημαντικό:** η **συνεχής παρακολούθηση και ανίχνευση των επιχειρηματικών ανακαλύψεων** και η υποστήριξη των νέων δραστηριοτήτων από τα πρώτα τους στάδια

Η τελική «προτεραιοποίηση» δεν αναμένεται να είναι εύκολη υπόθεση

- Θα πρέπει μέσα από ένα συνδυασμό:
  - **Μακρο-ανάλυσης,**
  - **διαβούλευσης με τους εμπλεκόμενους** (bottom up προσέγγισης) και
  - **πολιτικών επιλογών** (top down προσέγγισης)

Να καταλήξουμε σε ένα μικρό αριθμό προτεραιοτήτων.

- Θα πρέπει να ληφθούν υπόψη πιθανές «αλληλεπιδράσεις» μεταξύ τομέων (Ιδιαίτερα σημαντικό στην περίπτωση του Τουρισμού)
- Θα πρέπει να περιληφθούν στη στρατηγική οριζόντιες δράσεις κοινές για όλους τους τομείς
(π.χ. ενίσχυση της διάχυσης και εφαρμογής των Key Enabling Technologies δράσεις χρηματοδότησης της ανάπτυξης νέων επιχειρήσεων τεχνολογικής βάσης κλπ)

Ειδικά ζητήματα που αφορούν στον Τουρισμό

❑ Πολλαπλές διασυνδέσεις του Τουρισμού με άλλους τομείς:

στις διεπαφές αυτές θα πρέπει να αναζητηθούν κυρίως οι **δραστηριότητες** έξυπνης εξειδίκευσης μιας περιφέρειας.

- Τουρισμός -Αγροδιατροφή
- Τουρισμός -Πολιτισμός
- Τουρισμός -Υγεία
- Τουρισμός -Περιβάλλον
- Τουρισμός- Μεταφορές κλπ

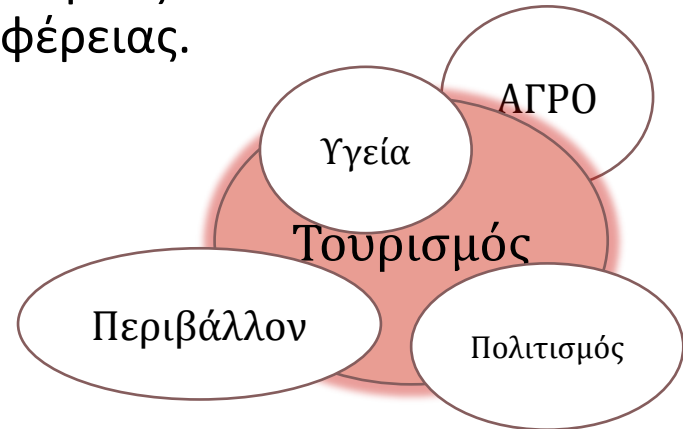
❑ Όλοι οι **επιστημονικοί τομείς** έχουν εμπλοκή:

Πληροφορική, Βιολογία, Ιατρική, Μηχανική, Ιστορία, Κοινωνιολογία, Οικονομικά, Αρχιτεκτονική κλπ

❑ Ανάγκη συνδυασμού της **επιστημονικής γνώσης** με την **τοπική επιχειρηματική γνώση και εμπειρία**

❑ Σχέση **Εθνικού - Περιφερειακού** Επίπεδου:

- Ποιες δράσεις E&T&K πρέπει να αναληφθούν σε εθνικό και ποιες σε περιφερειακό επίπεδο?
- Ποια διαφορετικά μοντέλα τουρισμού θα πρέπει να προωθηθούν από κάθε Περιφέρεια με βάση τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της κάθε μιάς?

Το κρίσιμο ερώτημα που θέτει η Εξυπνη Εξειδίκευση είναι κατά πόσο μια Χώρα ή Περιφέρεια θα μπορούσε να επωφεληθεί ή να εξειδικευθεί σε συγκεκριμένα έργα Έρευνας, Τεχνολογικής Ανάπτυξης και Καινοτομίας για δραστηριότητες που αφορούν στον τομέα του Τουρισμού, μεγιστοποιώντας το οικονομικό και κοινωνικό όφελος για την περιοχή.....

ΕΥΧΑΡΙΣΤΟΥΜΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΟΧΗ ΣΑΣ